ముగ్గురి కథ

నా మనస్సేమీ బాగులేదు. ఆ మాటి కొస్తే నా మనస్సెప్పుడూ బాగుండదు. కాని ఇవేళ ఉన్నంత అస్తవ్యస్తంగ నా మనసులోని ఆలోచనలు మరెప్పుడూ లేవు. ఇప్పటి నా మనస్సుకన్న సముద్రం నయం!

సుధానిర్మల నా స్నేహితురాలు. ఆ అమ్మాయి పెళ్ళయి, వెళ్ళిపోయేవరకు మేమిద్దరం చాల స్నేహితులం. అసలు ఆమెకు నాకు మధ్య దాపరికాలు, రహస్యాలు ఉండేవికావు. మా స్నేహంలో అసూయ, కల్మషం అస్సలు వుండేవి కావు. ఇన్ని మాట లెందుకు? సుధానిర్మల స్త్రీ, నేను పురుషుడిని అనే భేదభావం కూడ మాలో ఉండేది కాదు.

అలాంటి సుధానిర్మల ఇవేళ కనిపించింది.

నేను మొదట్లో ఉద్యోగం వెలగబెడుతున్న రోజుల్లో సుధానిర్మల వాళ్ళ ఇంటిలో అద్దెకుండేవాడిని. అప్పుడామెతో పరిచయం స్నేహంగ బలపడింది. అయితే ఆ స్నేహం ప్రేమగ స్థిరపడాలని ఆమె, నేను కూడ అనుకోలేదు. అంత స్వచ్ఛమైన స్నేహం అది!

'నువ్వు ఇంత స్నేహంగ వుంటున్నావు కాని, రేపు పెళ్ళయి వెళ్ళిపోతే నేను గుర్తుంటానా సుధా? గుర్తున్నా పలుకరిస్తావా??' అడిగేవాణ్ణి నేను.

'దాని కభ్యంతరమే వుంటుంది?' ఎదురుప్రశ్న వేసేదామె.

'మీవారికి నన్నేమని పరిచయం చేస్తావు?'

'భయమేం వుంది? స్నేహితుడివనే చెపుతాను.'

'ఏమోలే! అన్నయ్యంటావేమో అనుకున్నాను.'

'అంత పిరికిదాన్ని కాదు రవీ నేను!' అనేది సుధానిర్మల.

అలాంటి సుధానిర్మల ఇవేళ కనిపించింది.

నాతో మాట్లాడినా, కలిసి నవ్వినా, షాపింగ్‌కు వచ్చినా ఇంట్లో ఏమనేవారు కారు. మేం ఇద్దరం సినిమాలకు కూడ వెళ్ళేవాళ్ళం.

మొత్తానికి—నేనన్నా నా స్నేహం అన్నా ప్రాణం ఇచ్చేది సుధానిర్మల.

అలాంటి సుధానిర్మల ఇవేళ కనిపించింది.

కనిపించి, నన్ను చూసి—చూడనట్టు వెళ్ళిపోయింది. నేను పలుకరిద్దామని ఆమె వైపు వెళుతుంటే త్వర త్వరగ నడిచి కారెక్కి వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె సుధానిర్మల కాదని సరిపెట్టుకుందామనుకున్నాను. ఇది వరకు కూడ ఆమె ఒకసారిలా వెళ్ళిపోతే, ఆరోజు ఆమె ఆమెకాదని ఊరుకున్నాను. కాని ఇవేళ—స్పష్టంగ చూశానామెను!

సుధానిర్మల గులాబిలా వుండదు. గులాబీయే సుధానిర్మలలా వుంటుంది. ఆమె అందంగ వుండదు. అందమే ఆమెలా వుంటుంది. ఏ ఇతర విషయంలోనైనా పొరపాటు పడవచ్చునేమో, కాని ఆమె విషయంలో ఎలా పొరపాటు పడతాను?

నేను చాలా పనులు చేద్దామనుకుంటాను కాని వాటిలో చాలా పనులు చేయలేను. [illegible] వాటిల్లో సుధానిర్మల పెళ్ళికి అటెండ్ కాలేకపోవటం ఒకటి. సరిగ్గా నాలుగు రోజుల కాదు పెళ్ళవడానికి [illegible] సీరియస్‌గ వుందని టెలిగ్రాం రావటం, ఆ తరువాత నాన్నగారు పోవటంతో నేను మా వూరిలోనే వుండిపోవటం జరిగింది. నేను తిరిగి ఆవూరు వెళ్ళేసరికి ఆమె కాపురానికి వెళ్ళిపోయింది.

ప్రస్తుతం సుధానిర్మల కాలుగల [illegible] అర్ధాంగి. స్టేటస్, గలమనిషి భార్య. నాకన్న అన్నివిధాల గొప్పమనిషి. సహధర్మచారిణి. [illegible] కాని

చూడకుండా వెళ్ళిపోయిందేమో అనిపిస్తోంది. కాని ఆమె అలాంటి మనిషికాదని మరో మనసు చెపుతోంది.

'గెడ్డం ముదిరినా నీ మనస్సు ముదర లేదు రవీ. నువ్వొట్టి అమాయకుడివి' అని పదే పదే చెప్పే సుధానిర్మల ఇలా మారి పోయిందంటే నమ్మకం కుదరటంలేదు.

నమ్మక ఏం చేస్తావని అడుగుతోంది మనస్సు. అన్నిరోజులు స్నేహంచేసి ఆమె వర్థం చేసుకున్నది ఇంతేనా అని నిలేస్తోంది మరో మనస్సు.

ఇటు ఒక కెరటం,

అటు ఒక కెరటం.

అంతులేని కెరటాలు. అందుకే ఇవేళ సముద్రం కన్న మిన్నగ వుంది నామనస్సు.

* * *

నాలుగు రోజుల తరువాత—

ఒక సాయంత్రం కారుదిగి, ఫ్రెండ్స్ కార్నర్ లోనికి సుధానిర్మల వెళ్ళటం చూసి నేనూ వెళ్ళాను.

అసలు ఆమెతో ఇంక మాట్లాడ కూడదనుకున్నాను. ఆమె వైపు చూడకూడ దనుకున్నాను. ఆమె పలుకరించినా బదులు చెప్పకూడదనుకున్నాను. కాని—కాని ఆమె కనిపించగానే నేను తీసుకున్న నిర్ణయాలన్నీ గాలిలో కలసి పోయాయి. నాకు కోప మయితే వస్తుందిగాని, అది చింతో సేపు నిలువదు. అందులో ఆమె విషయంలో అస్సలు నిలువదు.

ఆమె ఒక చీర తనకు నప్పుతుందో లేదోనని తన చేతులపై వేసుకుని చూసు కుంటుంటే 'తీసుకో సుధా! ఆ చీర నీకు బావుంటుంది' అనేశాను. ఆమె నన్ను చూసి నవ్వి, ఆ చీర, దానికి మ్యాచయ్యే బ్లౌజు పీసు తీసుకుని ప్యాక్‌చేయించింది.

'నన్ను మరచి పోయావనుకున్నాను సుధా!'

ఆమె బిల్లు చెల్లిస్తూ నాకు [illegible] ధానం ఇవ్వలేదు.

'నాతో ఇదివరకులాగ స్నేహంగ వుండ టానికి నీకేమైనా అభ్యంతరమా సుధా!' అడిగాను నేను.

'తరువాత మాట్లాడుకుందాంగాని, ని ఆడపియ్యి!' నాతో ఆమె ఇటీవల మాట్లా డిన మొదటి వాక్యం అది.

'అయితే మా ఇంటికొస్తావా సుధా!'

వంగజాతి కథ

అని అడుగుతూ నా విజిటింగ్ కార్డు తీసి ఆమెకిచ్చాను. ఆమె సమాధానం చెప్పకుండా నవ్వింది.

నవ్వటం ఆడ వారి సొత్తు. ఆ నవ్వు దేందుకు నవ్వారో తెలీక తికమక పడటం మగవారి జన్మహక్కు. ఆమె మా ఇంటికి వస్తానని నవ్విందో రానని నవ్విందో నాకు తెలియలేదు.

'తరువాత తీరుబడిగ ఆలోచిద్దువు గానిలే! నేను వెళ్ళాలి' నాతో ఆమె మాట్లా డిన రెండో వాక్యం అది. ఇద్దరం కారు దగ్గరకు వచ్చేశాం. ఆమె కారులో కూర్చుంది.

'సరే, మళ్ళా దర్శనం ఎప్పుడు?' అంటూ చెయ్యి ముందుకు జాచాను కర చాలనం కోసం. ఆమె, నేను కలుసుకుని విడిపోయేటప్పుడు షేక్‌హ్యాండు తీసుకో వటం మా కలవాటు.

'మాలిన్యం అనేది మనస్సులో లేకుండా వుండాలి. షేక్‌హ్యాండు తీసుకున్న మాత్రాన నా పాతివ్రత్యం ఏమీ పోదులే!' అనేదామె అప్పట్లో.

కాని ఇప్పుడు?

ఒక నవ్వు మాత్రం నా మీద పారేసి కారు స్టార్టు చేసి వెళ్ళిపోయింది. ఆ కారు దుమ్ము రేపింది.

సుధా నిర్మల ఎందుకిలా మారిపోయింది? కల్మషం, స్త్రీ పురుష భేదం లేని మా స్నేహానికి ఎందుకిలా బ్రేక్ పడింది??

* * *

ఆమె మా ఇంటికి వస్తుందనే ఆశతో నాలుగు రోజుల నుండి రోడ్డు సర్వే చేయటం మానేసి త్వరగా ఇంటికి వచ్చే స్తున్నాను. అయిదవరోజు కూడ అలాగే ఇంటికి వచ్చే సరికి—

సుధా నిర్మల [illegible] వ్రాసిన ఉత్తరం వచ్చింది.

'రవీ!

నన్ను, నా ప్రవర్తనను చూసి నేను చాల మారి పోయాననుకుంటున్నావు కదూ! నేను ఏమీ మారలేదు. వెనుకటి సుధా నిర్మలనే! నువ్వన్నానీ నీ స్నేహం అన్నా ప్రాణం ఇచ్చే సుధా నిర్మలనే!

నిన్ను చూసి కూడ నువ్వెవరో తెలియ నట్టు వెళ్ళిపోతే నువ్వు బాధపడతావని తెలుసు. ఈ ఉత్తరం అందేవరకు నా కోసం ఎదురు చూస్తావనీ తెలుసు. కాని ఏం చేయను?

నేను తలచుకుంటే నీ వద్దకు రాగలను. కాని అలా దొంగతనంగా వచ్చి కలవటం నాకిష్టం లేదు. ఇతరులు మనవైపు వేలెత్తి చూపారని బాధ పడేకన్న అసలు ఇతరులను మనవైపు వేలెత్తకుండ జాగ్రత్త పడటం మంచిది కదూ!

'సృష్టిలో తీయనిదిదే స్నేహమో'నని కృష్ణశాస్త్రి రాశారు. నిజమే! కాని మన సమాజంలో ఆ స్నేహానికి (అందులో అది స్త్రీ పురుషుల మధ్య స్నేహమయితే మరీను!) హద్దులు కావాలని రాయటం మరచి పోయాడాయన.

ఎవరెన్ని కబుర్లు చెప్పినా, ఎంత పురో గమించావని లెక్చర్లిచ్చినా ఆడది ఆడదే! మగవాడు మగవాడే!!

మన సమాజంలో పురుషుని లాగ స్త్రీ జీవించలేక పోతోంది. మగవానిలాగ విచ్చల విడిగ, విశృంఖలంగ ఆడది బ్రతక లేక పోతోంది. కారణం?

దీనికి కారణమెవరో తెలుసా రవీ!

మీ మగవాళ్ళు!

అన్నట్టు—మావారిని నువ్వు చూడ లేదు కదూ! ఆయన చాలా అందంగ వుంటారు. వారికి ఆస్తి, అంతస్తు అన్నీ వున్నాయి. నేనంటే చాల ప్రేమ. ఆడదాని కింత కన్న ఏం కావాలంటారు అమ్మా వాళ్ళూను. ఆడదానికింత కన్న మరేమీ అక్కర్లేదూ!

వ్యక్తిత్వాన్ని, చిన్న చిన్న ఇష్టాలను కూడ చంపుకుని ఏ ఆడదైనా అసలు ఎందుకు బ్రతకాలి?

నేనిలా అంటే మా ఆడవాళ్ళు ఏడు స్తారు కాని, ఆంధ్ర దేశంలో చాలమంది ఆడవాళ్ళకి వ్యక్తిత్వాలు లేవు.

చిన్న చిన్న విషయాలను నేను భూతద్దంలోంచి చూసి అనవసరపు హైరాన పడుతున్నాననుకుంటున్నావేమో!

ఏం చెప్పను రవీ!

మా వారికి నాపై ఏదో అనుమానం. నేను పరాయి మగవాళ్ళతో మాట్లాడితే జెలసీ. నేనొక్కర్తెనే బజారుకి వెళ్ళానని తెలిస్తే కోపం.

మొన్న వెళ్ళినరోజు తెలుసా? ఎవరో అమ్మాయిని తీసుకొచ్చారు. తన స్నేహితు రాలట. ఇద్దరూ ఎంతో చనువుగ కబుర్లు చెప్పుకున్నారు.

చివరగ వారిద్దరి గురించి నాకేవిధ మయిన అనుమానం రాలేదు, కాని ఏమం టావో చూద్దామని ఆపోరకంగా మాట్లా డను. ఇక మానుకో నాకు విశాల హృదయం లేదుట. మనుషుల వర్ణం చేసు కోవటం రాదుట. స్త్రీ పురుషులిద్దరు మాట్లాడుకుంటేనే తప్పు పట్టే రకమట ఒక మాటకాదు. కొన్ని వందల మాటలు!

ఎవరు ధన్యజీవి?

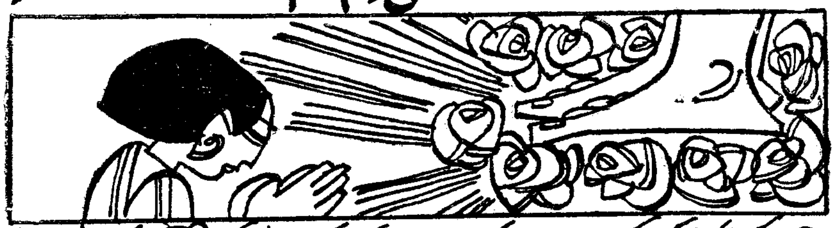

బులుసు వెంకటరమణయ్య — ధర్మపథం

కోటానుకోట్ల ప్రజలలో జీవితాన్ని ఏ చీకూ, చింతా లేక చక్కగా గడుపు కొనేవారు ఏ కొద్దిమందో ఉంటారు.

జీవితాన్ని సుఖంగా గడపడానికి ధనం ముఖ్యమే. ధనం వుంటే జీవితం దైన్యం లేకుండా కొనసాగుతుంది. కాని, ధనం ఉన్నంతమాత్రాన జీవితం సుఖమయమని అనుకోకూడదు.

కొందరు ధనవంతులే కావచ్చు. అందువల్ల దైన్యం లేకుండా — అంటే డబ్బు విషయమై ఏట్టి ఇబ్బందీ లేకుండా కాలు మీద కాలు వేసుకుని హాయిగా కాలం గడపగల స్తోమత ఉండవచ్చు.

అయినా— సుఖాన్ని అనుభవించే అవకాశం లేకుండా రోగంతో తీసుకుంటూ ఉన్నవారికి— ఎంత డబ్బు ఉన్నా ప్రయోజనం లేదు. వారికి — రోగంతో బాధపడే కంటే ప్రాణం పోతేనే మేలు అనిపిస్తుంది.

ఇక ఏ రోగమూ, రొచ్చూ లేకుండా ఉక్కుగుండువలె ఉండేవానికి — డబ్బు లేక దైన్యంగా జీవించవలసి వస్తే అదీ ఎంతో బాధగానే అనిపిస్తుంది.

దైన్యం లేకుండా జీవితం గడపడం, అవసాన సమయంలో ఏట్టి శ్రమ లేకుండా ప్రాణాలను విడవడం ఎంతో అదృష్టశాలికిగాని సాధ్యపడదు. పెద్దలు—

'అనాయాసేన మరణం
వినా దైన్యేన జీవనమ్,
అనారాధిత గోవింద
పదాబ్జస్య కథం భవేత్.'

అని ఈ విషయాన్నే చెపుతూ ఉంటారు.

మానవుని జీవితం ధన్యమై ఉండాలంటే— అతడు బ్రతికి ఉన్నంతకాలమూ దైన్యం లేకుండా— ఏవిధంగానూ లోపం లేకుండా—కొంచెమైనా ఆయాస పడకుండా ప్రాణాలను విడిచిపెట్టాలి.

ఇట్టివారి జీవితమే ధన్యమైనది!

ఈ శ్లోకంలో మరొక విషయం కూడా ఉన్నది.

పై విధంగా జీవితం జరగడానికి ఎంతో అదృష్టం ఉండాలి! అది ఎలా లభిస్తుంది?

అట్టి అదృష్టం భగవంతుడైన విష్ణుమూర్తియొక్క పాదపద్మముల ఆరాధన వల్లనే లభిస్తుంది.

అందువల్ల సుఖజీవనంకోసం అందరూ పరాత్పరుని పాదపద్మాలను ఆరాధించడం అవశ్యం. ●

మగజాతి కథ

ఆయన కప్పుడు చాల కోపం వచ్చింది. అందుచేత ఆయనగారి భాషా జ్ఞానం నాకు బాగ తెలిసింది.

నేనడుగుదా మనుకున్నాను—'మరి నా మీద తమరెందుకిన్ని ఆంక్షలు విధిస్తున్నారు స్వామీ!' అని.

కాని అడగలేక పోయాను. ఎందుకో తెలుసా?

నా మెడలో వారు మంగళసూత్రం కట్టారు, కొనుక్కున్న పశువు మెడలో త్రాడు కట్టినట్టు, కాని వారి మెడలో నేనేమీ కట్టలే...

నన్ను పెళ్ళి చేసుకుందుకు ఆయన పదివేలు తీసుకున్నారు. నానేదో ... కి వున్నట్టు పదివేలు, ఆ పదివేలతో బాటు నా అందం, మనసు, నా ఇష్టాలు, అభిరుచులు—అన్నీ ఆయనకు సమర్పించుకున్నాను— అలాగ సమర్పించుకున్నా ఆడదానికి ఇంకా మగవాడిని ప్రశ్నించే అధికారం ఉందంటావా? అసలు—మన సమాజాన్ని, సంఘాన్ని కీలు కీలునా వాత పెట్టాలి.

ఆడది, సంఘం, సమాజం ఈ స్థితిలో వుండటానికి కారణం—మగవాడు, మగవాడు. మగవాడు!!!

తన స్వంత చెల్లెల్ని ఎక్కడికైన తీసి కెళ్ళమంటే ఏడుపు మొహం పెట్టే మగవాడు — స్నేహితుని చెల్లెల్ని ఎక్కడి కయినా తీసి కెళ్ళగలడు!

భార్య ప్రక్కన వుంటే పైస ఖర్చు పెట్టడానికి దడిసే మగవాడు — పరాయి ఆడది ప్రక్కన నిలబడితే చాలు ఎంత డబ్బయినా ఖర్చు పెట్టగలడు!

తన పెళ్ళాం పరాయి వాడితో మాట్లాడితే చాలు మొహం ముడుచుగునే పెద్దమనిషి—పరాయాడవాళ్ళతో గంటల తరబడి కాలక్షేపం చేయగలడు!

నాకప్పుడప్పుడనిపిస్తూ వుంటుంది—నా కన్నయ్య లెవరూ లేరు కాబట్టి మనిద్దరం స్నేహంగ వుండగలిగామని. ఉంటే ఆయన గారెన్ని ఆంక్షలు విధించే వాడో!

మీ మగవారిని చూస్తుంటే పెళ్ళయ్యాక నువ్వు కూడ అలాగే వుంటావనిపిస్తోంది. అవును. అలా వుండకపోతే మీ మగతనం పోదూ!

నీతో ఇదివరకులాగ ఎందుకు మాట్లాడ లేక పోతున్నానో ఈ సరికే నీకు తెలిసుంటుంది. మగవారంటే నాకేం కోపం లేదు. మీ ప్రవర్తన అంటేనే కోపం.

కడివెడు అమృతంలో కొంచెం విషం పోస్తే చాలు. ఆ అమృతం కూడా విషమయిపోతుంది. కాని రవీ కడివెడు విషంలో ఎంత అమృతం పోస్తే ఆ విషం కూడ అమృతమవుతుందంటావ్?

వీరేశలింగం, చలం—ఇలాటి వారంతా కడివెడు విషంలో పడిన అమృత బిందువులు.

లక్షల కొలదీ వీరేశలింగాలు, చలాలు పుడితే, అప్పుడేమయినా సంఘం బాగుపడుతుందేమో!

అంతవరకు ఆడదాని బ్రతుకు, మగజాతి కథా ఇంతే!

—రాజశేఖరంగారి భార్య. ●